

Law Firm School

Jaarverslag 2021

Law Firm School
Postbus 10250
6500 MB NIJMEGEN
T 088 – 00 368 00
E info@thelawfirmschool.nl
I www.thelawfirmschool.nl

Het jaarverslag kunt u ook downloaden
via de website van de Law Firm School

Law Firm School
accelerate to the right level

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. The Law Firm School algemeen	5
1.1 Mission statement	5
1.2 Deelnemende advocatenkantoren/leden	5
1.3 Deelnemers	6
1.4 Onderwijsmethode	6
1.5 De organisatie	8
2. De ontwikkelingen vanuit de LFS	11
3. De ontwikkelingen vanuit de Orde	13
4. Overzicht van de (door)ontwikkelde en gedoceerde vakken in 2021	15
5. Een vooruitblik	19
Bijlagen	
1. Samenstelling bestuur en ledenvergadering	21
2. De commissies van de LFS	23
3. Docentenoverzicht 2021	25
4. LFS curriculum 2021	31

Voorwoord

2021 was in veel opzichten een bijzonder jaar. Niet alleen omdat ook dit jaar in het teken stond van Corona en meerdere lockdowns zich afwisselden met (meer of mindere) versoepelingen. Ook omdat de vraag naar juridische bijstand nóg groter was dan in 2020. Er werd een groot beroep gedaan op de expertise van LFS-kantoren, ook op die van de advocaat-stagiaires. Dit was vaak niet makkelijk: vele van hen werkten vanaf hun eerste dag noodgedwongen volledig vanuit huis. Geen kennismakingsrondes door kantoor. Geen praatjes bij het koffiezetapparaat. Geen collega's bij wie je even binnen kunt lopen om te vragen hoe je iets aanpakt. Geen borrels of kantooractiviteiten waarbij je de collega's beter kunt leren kennen. In plaats daarvan de hele dag achter de pc om zaken op te zoeken, dossiers door te nemen, te Zoomen of in te loggen op Teams. En dan ook nog je opleiding moeten volgen, ook hier vrijwel helemaal zonder direct contact met mede-cursisten en ook hier via datzelfde beeldscherm. Het was niet eenvoudig en vroeg het uiterste van de maar liefst 228 nieuwe LFS-deelnemers.

Voeg hierbij het feit dat in 2021 de beroepsopleiding nieuwe stijl van start ging. Een geheel nieuwe opleiding die vooral in het teken ging staan van competenties en werken in groepen. Ook dit moest digitaal. Digitaal leren pleiten. Digitaal leren hoe je processtukken schrijft. Via Zoom je collega-deelnemers leren kennen. In breakout rooms op Teams met elkaar sparren over casus...

Dat ondanks al deze hobbels het gehele nieuwe cohort is geslaagd voor zijn eerste jaar is een groot compliment waard! Ook aan de docenten overigens die zich (vaak opnieuw) voor de uitdaging gesteld zagen om via een computerscherm uit te leggen hoe je een conclusie van antwoord schrijft. Digitaal moesten trainen en examineren. De digitale breakout rooms moesten bezoeken en weer bij elkaar brengen.. Petje af voor iedereen dit in 2021 het onderwijs heeft vormgegeven, uitgevoerd en tot een goed einde gebracht!

De beperkingen hebben overigens de doelstellingen die de LFS voor 2021 had gesteld niet in de weg gestaan. Een veheugend feit is dat de LFS in 2021 twee nieuwe leden mocht verwelkomen, te weten CMS Derks Star Busmann en Eversheds Sutherland. Een prachtige aanwinst voor de LFS die een versterking vormt voor zowel de deelnemersbasis als het docentencorps!

Zoals de bedoeling was is verder gewerkt aan het vernieuwen van de digitale leeromgeving, en zijn animaties, infographics en kennisclips toegevoegd aan het onderwijsarsenaal. Ook is nog verder ingezet op probleemgestuurd onderwijs waarbij de deelnemer zelf naar het antwoord toewerkt in plaats van dit krijgt aangereikt.

Daarnaast ontvingen maar liefst 216 deelnemers hun LFS-certificaat!

In 2022 gaat de LFS door met het ontwikkelen van haar onderwijs waarbij vanzelfsprekend de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de deelnemer voorop blijven staan, dit alles met in het achterhoofd het adagium '*accelerate to the right level!*'

Brechje van der Velden

Voorzitter LFS

1. The Law Firm School algemeen

1.1 Mission statement

De Law Firm School (LFS) is een samenwerkingsverband van de Nederlandse vestigingen van 18 internationaal opererende advocatenkantoren die gezamenlijk de door hen aangenomen net afgestudeerde advocaten beter en sneller op het gewenste kwaliteitsniveau willen brengen dan mogelijk is via de reguliere advocatenopleiding. De LFS slaat een brug tussen de universitaire rechtenstudie en de (internationale) rechtspraktijk van de leden. Het doel van de opleiding is de ontwikkeling van de vakbekwaamheid van de advocaat-stagiaires. De nadruk ligt op het verdiepen en verbreden van kennis en het toepassen van vaardigheden in de praktijk.

De Law Firm School biedt een onderwijsprogramma waarin het voor deze kantoren benodigde kwaliteitsniveau het uitgangspunt is en waarmee bovendien wordt voldaan aan een groot gedeelte van de opleidingsverplichtingen van de advocatenstage, zoals deze door de Orde verplicht zijn gesteld. Het programma start tweemaal per jaar.

1.2 Deelnemende advocatenkantoren/leden

De volgende internationaal opererende advocatenkantoren zijn lid:

- Allen & Overy LLP
- Baker McKenzie N.V.
- Clifford Chance LLP
- CMS Derks Star Busmann N.V.
- Dentons N.V.
- DLA Piper Nederland N.V.
- Eversheds Sutherland (Netherlands) B.V.
- Freshfields Bruckhaus Deringer LLP
- Hogan Lovells International LLP
- Houthoff Coöperatief U.A.
- Jones Day
- Linklaters LLP
- Loyens & Loeff N.V.
- NautaDutilh N.V.
- Norton Rose Fulbright LLP
- Stibbe N.V.
- Simmons & Simmons LLP
- Van Doorne N.V.

1.3 Deelnemers

In 2021 zijn in maart en september onderwijsgroepen bij de LFS gestart. In de cyclus Voorjaar 2021 startten 85 deelnemers verdeeld over 4 groepen. In de cyclus Najaar 2021 begonnen 143 deelnemers aan hun onderwijs van de Law Firm School, verdeeld over 6 groepen. Er waren dit jaar geen losse inschrijvingen voor LFS-vakken.

1.4 Onderwijsmethode

Het onderwijs dat de LFS geeft, moet zorgdragen voor een solide fundament, met kennis en inzicht *in* en *over* het recht, juist op het gebied van de kernvakken. De kwaliteit van de docenten en de onderwijsmethode en -structuur spelen daarbij een belangrijke rol. *Non multa, sed multum*.¹

De LFS hanteert de volgende uitgangspunten:

1. alle stagiaires van de leden zijn verplicht de LFS-opleiding te volgen in dezelfde vakken; de LFS kent geen keuzevakken;
2. vaste hoofdgroepen van maximaal 30 deelnemers die bij het vaardighedenonderwijs worden verdeeld in 2 tot 3 subgroepen met elk een eigen docent, zodat tijdens de onderwijsbijeenkomsten ruim gelegenheid is voor interactie tussen deelnemers en docenten en deelnemers onderling;
3. de deelnemers zijn zelf verantwoordelijk voor het opdoen van voldoende voorkennis. Als handreiking ontwikkelt de LFS indien nodig per vak een entreeboek, waarin die onderwerpen besproken worden die de deelnemers dienen te beheersen alvorens ze deelnemen aan het onderwijs;
4. voldoende afwisseling in onderwijsvormen zoals de behandeling van een 'rode draad casus', deelnemerspresentaties, discussies, individuele opdrachten, groepsopdrachten, rollenspellen, het stellen van verschillende soorten vragen incl. zoemsessies, etc. afhankelijk van het onderwerp;
5. optimale voorbereiding van alle deelnemers aan de bijeenkomsten, te toetsen ofwel door middel van de verplichting tot het maken een huiswerkopdracht voorafgaand aan de bijeenkomst ofwel door actieve deelname tijdens de *breakoutsessies* van de bijeenkomst;
6. stof die de deelnemers zich eenvoudig zelf eigen kunnen maken, wordt enkel aangeboden via het *e-learning* platform via literatuur, animaties of zogenaamde kennisclips. Deze stof wordt klassikaal dus niet aangeboden, tenzij in een verwerkingsopdracht;
7. het cognitieve curriculum sluit aan op het Masterniveau van de universiteiten; dit is een uitgangspunt dat aan de gekozen didactiek ten grondslag ligt;

¹ Niet veel (weetjes), maar wel grondig (begrip).

8. deelnemers beschikken niet of nauwelijks over praktijkervaring; dit is een uitgangspunt dat aan de gekozen didactiek ten grondslag ligt;
9. de deelnemers moeten in staat zijn de integratieve dagen van de Beroepsopleiding Advocaten in één keer met succes af te ronden²;
10. er wordt zoveel mogelijk geroosterd in aaneengesloten blokken van 2 of 4 dagdelen, met tussentijdse pauzes, maaltijden en een overnachting³;
11. ten behoeve van een optimale groepsdynamiek worden de deelnemers van de verschillende kantoren zo gelijkmatig mogelijk over de groepen verdeeld.

De kwaliteit van het LFS-onderwijs wordt bepaald door een aantal factoren:

- de LFS-deelnemers vormen een homogene groep. Deze homogeniteit komt tot uitdrukking door de relatief gelijke carrièreambitie, zeer vergelijkbare (internationaal-commerciële) praktijkuitoefening en grote motivatie om bij de LFS te scoren (mede vanwege de druk die vanuit het eigen kantoor op de deelnemers wordt uitgeoefend). Voor de docenten heeft dit tot onmiddellijk gevolg dat zij beter kunnen bepalen wat en hoe te doceren, en met welke diepgang. Voor de deelnemers is het onmiddellijke gevolg dat zij ook onderling beter de stof kunnen bespreken en daarover onderling en met de docent in dialoog kunnen treden.
- alle deelnemers zijn werkzaam op de 18 kantoren die zich elk verbonden hebben om de deelnemers te stimuleren om zich op de contacturen voor te bereiden door het bestuderen van het aangegeven studiemateriaal en om het onderwijs te volgen.
- de 18 kantoren krijgen tussentijds de studieresultaten van de op hun kantoor werkzame deelnemers aan het LFS-onderwijs, met de mogelijkheid om aan hun eigen deelnemers feedback te geven.
- de 18 kantoren zijn actief betrokken bij de begeleiding van hun deelnemers voor het opleveren van de schriftelijke stukken die toegang geven tot en bij de voorbereiding op de integratieve dag van de Orde. Hiervoor is de patroon / praktijkbegeleider van elke stagiaire verantwoordelijk.
- De 18 kantoren voeren elk jaar een voortgangsgesprek met elke stagiaire. Dit gesprek voert de patroon / praktijkbegeleider samen met HR. Deze gesprekken vinden plaats voor de mondeling examens van dat jaar, zodat kantoor en / of stagiaire indien nodig nog stappen kan ondernemen om de slagingskansen voor dat jaar te verhogen.
- alle deelnemers die het LFS-onderwijs hebben gevolgd ontvangen, na aan de kwalificatie-eisen te hebben voldaan, in een gezamenlijke bijeenkomst uit de hand van een partner van hun eigen kantoor een certificaat.

² Indien nodig en mogelijk krijgen zij de gelegenheid om gebruik te maken van herkansingen.

³ In 2021 was dit door Covid helaas niet te realiseren.

- de docenten zijn in meerderheid afkomstig uit de kring van partners van de LFS kantoren. De deelnemers beoordelen hen schriftelijk via evaluatieformulieren en mondeling via een aparte nabespreking per vak. De docenten evalueren hun eigen bijeenkomst schriftelijk via evaluatieformulieren en mondeling in het docentenoverleg. Een bespreking van de evaluatieresultaten is een vast agendapunt van de ledenvergadering.
- de deelnemers en de docenten beoordelen telkens de door hen bijgewoonde onderdelen van de LFS-opleiding. Aan deze evaluaties worden, indien nodig, consequenties verbonden door het bijstellen van het onderwijs en het materiaal en het geven van aanwijzingen aan en eventueel het vervangen van docenten.

1.5 De organisatie

Jaarlijks wordt conform de statuten ten minste één ledenvergadering gehouden. Daarin wordt onder meer aan de orde gesteld:

- samenstelling van het bestuur;
- de jaarrekening;
- benoeming van de hoofddocenten;
- wijzigingen in het curriculum van de LFS;
- wijzigingen in de didactiek van de LFS;
- de evaluaties van het onderwijs en in reactie daarop eventueel te treffen maatregelen.

De voorzitter van het Bestuur fungeert als voorzitter van de ledenvergadering. De ledenvergaderingen worden bijgewoond door één vertegenwoordiger van elk lid, meestal de voorzitter van het bestuur van het betreffende advocatenkantoor of een andere prominente partner. Deze vertegenwoordiger moet bevoegd zijn om het lid ten aanzien van alle geagendeerde onderwerpen, zonder beperkingen (en met name zonder nadere last of ruggenspraak) te vertegenwoordigen. De vertegenwoordiger laat zich veelal in de ledenvergadering vergezellen door een functionaris die in zijn/haar organisatie belast is met de opleiding van advocaat-stagiaires. Het Bestuur heeft een raadgevende stem.

Het Bestuur van de LFS bestaat uit zeven bestuursleden en is als volgt samengesteld:

- 2 leden zijn hoogleraar in door de LFS te doceren rechtsgebieden en worden benoemd door de ledenvergadering (de “universitaire bestuursleden”);
- 3 leden van het bestuur zijn advocaat, (kandidaat)notaris of fiscalist bij een van de leden en worden benoemd door de ledenvergadering (de “Advocatenbestuursleden”);

Jaarverslag 2021

- 1 lid is zowel advocaat bij een van de leden als hoogleraar en is benoemd door de ledenvergadering;
- Het zevende lid van het bestuur fungeert als voorzitter van het bestuur, is advocaat, (kandidaat)notaris of fiscalist bij een van de leden en wordt benoemd door de ledenvergadering.

De reden voor deze samenstelling van het bestuur is om enerzijds het academisch niveau en anderzijds de praktijkgerichte invalshoek van de opleiding te waarborgen. Besluiten van het bestuur omtrent onderwerpen met betrekking tot het door de LFS te geven onderwijs in de ruimste zin, behoeven instemming van ten minste één van de universitaire bestuursleden, zodat het academisch niveau van de opleiding gewaarborgd blijft. Voorts geldt dat voor elk besluit een meerderheid van de stemmen nodig is, zodat ook de inbreng vanuit de advocatuur gewaarborgd is.

Een overzicht van de samenstelling van het bestuur en de ledenvergadering vindt u in de bijlage op pag. 21 van dit verslag.

Het Bestuur van de LFS wordt geadviseerd door drie commissies, te weten:⁴

1. Opleidingscommissie: Het is voor de deelnemers mogelijk om beroep in te dienen bij de Opleidingscommissie van de LFS tegen:
 - beslissingen die zien op een negatieve verklaring betreffende de toelating tot de integratieve dagen;
 - beslissingen inzake uitsluiting van een LFS examen;
 - toegekende examencijfers, voor zover het examencijfer van belang is voor het behalen van het LFS-certificaat;
 - alle overige kwesties ter zake onderwerpen die rechtstreeks samenhangen met het Examenreglement en waarin niet in het Examenreglement is voorzien.

De te volgen procedure is vastgelegd in het Reglement Opleidingscommissie Law Firm School;

2. Financiële commissie: de Financiële commissie ondersteunt en adviseert de penningmeester van de LFS en behartigt de belangen van de leden;
Beroeps- en geschillencommissie: de Beroeps- en geschillencommissie is het orgaan waar de leden of aanvragers het verzoek kunnen indienen om bindend te beslissen over besluiten van de ledenvergadering met betrekking tot de toetreding van een aanvrager tot lid, uitzetting of opzegging van leden, inleggeld en een jaarlijkse contributie. De Beroeps- en geschillencommissie zal tevens bindend adviseren in geval van geschillen omtrent het Convenant.

⁴ Met het ingaan van de vernieuwde beroepsopleiding advocatuur in het voorjaar van 2021 zal deze structuur veranderen.

Een overzicht van de samenstelling van deze commissies vindt u in de bijlage op pag. 23 van dit verslag.

Dr. mr. Nora Streep is als executive manager primair verantwoordelijk voor de gang van zaken binnen de LFS. Tot haar taken behoren:

- het evalueren van externe partijen: inzet onderwijskundige ondersteuning
- verdere ontwikkeling van de opleiding, waaronder begrepen digitalisering
- aanspreekpunt zijn voor de Law Firm School Office (LFSO) op gebied van onderwijs en financiën.

De organisatie van het onderwijs en de ondersteuning van het bestuur, de ledenvergadering, de diverse commissies en de executive manager worden verzorgd door de Law Firm School Office. LFSO wordt gevormd door medewerkers van het CPO van de Radboud Universiteit.

De cursushosts van de LFS zijn degenen die de zorg dragen voor de begeleiding van docenten en deelnemers tijdens de klassikale bijeenkomsten (zowel online als op locatie) en voor een goede logistiek ter plaatse.

2. De ontwikkelingen vanuit de LFS

De eerste helft van 2021 stond in het licht van online onderwijs verbeteren. Stagiaires van de cycli gestart voor 2021 moesten zo min mogelijk nadeel ondervinden van 1) de coronamaatregelen en 2) het feit dat de ontwikkeling van een nieuwe opleiding veel tijd en aandacht vraagt van de organisatie. Daarom is ook in 2021 dit lopende onderwijs steeds weer aangepast op basis van eerder opgedane ervaringen met online onderwijs. Zodra daar een mogelijkheid toe was, is het onderwijs weer verplaatst naar locaties waar fysiek samengekomen kon worden. Dat bleek een hele omschakeling te zijn, maar is door docenten en deelnemers heel positief ontvangen. De teleurstelling was dan ook groot toen deze opleidingen alsnog online afgerond moesten worden.

De certificaatuitreikingen in 2020 zijn komen te vervallen. De deelnemers ontvingen hun certificaat met een presentje per post. In 2021 hebben er online uitreikingen plaatsgevonden. Zo creëerde de LFS o.a. via het platform wonder.me toch nog gelegenheid om elkaar te ontmoeten en te spreken.

Ook de nieuwe opleiding ging, zowel in het voorjaar als in het najaar, online van start in plaats van op locatie. Samen met de (hoofd)docenten is er hard gewerkt aan een opzet waarbij, ook online, de deelnemers voornamelijk zelf bezig zijn met de stof. Deze activerende benadering, waaraan geen deelnemer kon ontsnappen, leidde direct tot een heel andere beleving van het online onderwijs. Daar waar mogelijk is deze dan ook alsnog ingezet in het lopende onderwijs van eerdere cycli.

De uitgangspunten voor de bijeenkomsten van de nieuwe opleiding zijn:

- Er komen primair onderwerpen aan bod waar eerstejaars stagiaires mee te maken zullen krijgen;
- De stagiaires gaan zelf met de stof aan de slag. De focus ligt dus niet op een casus met ingewikkelde inhoud, maar op het proces. Hoe pak je een casus aan?
- Er vindt geen kennisoverdracht plaats van zaken die stagiaires zelf kunnen nazoeken. Ze leren zelf zoeken.
- Laat stagiaires veelgemaakte fouten zelf maken. Als een docent je bij de hand neemt, lijken alle stappen steeds zo logisch. Maar als je de stappen zelf moet bedenken, is het al veel moeilijker en zie je bij de bespreking waar het bij jou mis ging en waar je dus op moet letten.
- Het voorbereidend materiaal is *to-the-point* uitgezocht en sluit direct aan op de klassikaal te behandelen casuïstiek. Iets lastigere theorie is op het *e-learning* platform extra aangeboden in de vorm van kennisclips en *infographics*. Alle leerstijlen worden zo bediend.

De onderwijskundige heeft alle docenten getraind alvorens hun eerste onderwijs plaatsvond. Tevens heeft zij de hoofd- en kerndocenten van de vakken ondersteund bij het opstellen van de casus en het uitwerken van de werkvormen voor het klassikale onderwijs.

Nog een belangrijk uitgangspunt is dat de deelnemers niet alleen kunnen leren van de docenten, maar zeker ook van elkaar. Het actief bezig zijn gebeurt dan ook in subgroepen die gezamenlijk tot een antwoord of conclusie komen. Deze antwoorden presenteren ze tijdens de plenaire bespreking aan elkaar. Deze nabespreking wordt door de docent in goede banen geleid en van een *wrap up* van de belangrijkste bevindingen voorzien. Deelnemers krijgen bij deze presentaties vaak ook de opdracht om op elkaars bevindingen te reageren, aanvullingen te doen of vragen te stellen.

Deze *peer-to-peer* feedback zet de LFS nog nadrukkelijker in bij de vaardigheidstrainingen. Zo krijgen ze bij Procederen & presenteren specifieke observatieopdrachten om elkaar vervolgens van feedback te kunnen voorzien en ook bij Schriftelijke vaardigheden geven ze op gevraagde punten feedback op elkaars opzet voor de schrijfofdracht, waarna ze hun opzet aanpassen en definitief inleveren bij de corrector.

Nu er digitaal geëvalueerd wordt, loopt de respons hard terug. Juist bij de ontwikkeling van een nieuwe opleiding is het heel belangrijk om na te gaan of wat met een bepaalde opzet werd beoogt ook is wat we met die opzet bereiken. Daarom is de eerste onderwijsronde van alle vakken voor de opleidingsmanager en/of de opleidingscoördinator van LFSO geobserveerd. Vervolgens zijn alle vakken kort na afronding geëvalueerd door gemiddeld een zestal vertegenwoordigers van de deelnemers in gesprek met de executive manager van de LFS en LFSO. Deze gesprekken leveren veel waardevolle informatie op die niet direct uit de schriftelijke evaluaties naar voren komt. Tot slot wordt elk vak na afloop door LFSO geëvalueerd met de docenten. Daarin neemt LFSO de opmerkingen uit zowel de schriftelijke als de mondelinge evaluaties met de deelnemers mee.

3. De ontwikkelingen vanuit de Orde

De ontwikkelingen vanuit de Orde staan in het teken van de nieuwe Beroepsopleiding Advocaten die in maart 2021 van start is gegaan.

Pas na de start van de opleiding is het landelijke Opleidings- en examenreglement (OER) vastgesteld. De LFS heeft hier vervolgens haar eigen Opleidingsreglement op afgestemd. Dit bleek nog niet eenvoudig, omdat beide opleidingen niet op eenzelfde manier zijn opgebouwd. Daarbij is er een aantal strenge regels opgesteld die er, bijvoorbeeld in geval van het missen van een dagdeel onderwijs, voor kunnen zorgen dat stagiaires veel vertraging oplopen bij het afronden van de opleiding. Dat is voor alle betrokken partijen onwenselijk. LFS, De Brauw, de Uitvoeringsorganisatie en de Orde zijn en blijven hierover in 2021 en in 2022 met elkaar in gesprek.

Een grote wijziging ten opzichte van de voorgaande opleiding is dat de LFS nu ook vaardigheden aanbiedt. Er is veel zorg besteed aan het laten aansluiten van het LFS-vaardighedenprogramma op de voorafgaande vaardighedenbijeenkomsten die de deelnemers al bij de UO hebben gevolgd. Evenveel zorg is besteed aan het laten aansluiten van het vaardighedenprogramma op de eisen die de integratieve dag zal stellen aan de deelnemers. Daar de definitieve inrichting van deze integratieve dagen nog steeds onderwerp van gesprek is, zal deze afstemming aandacht blijven vragen en de komende cycli ook steeds aanpassing behoeven.

De vakken die rechtstreeks voorbereiden op de integratieve dag kennen een vaste opzet, maar zullen inhoudelijk steeds aanpassing behoeven. De casus waarop de integratieve dag, en daarmee dit onderwijs, gebaseerd is, is immers elke cyclus een andere. Bij het eerste dagdeel van het LFS-vak Voorbereiding integratieve dag vraagt dat zelfs elke cyclus om andere docenten. De LFS zet namelijk steeds experts in op het rechtsgebied dat in de casus centraal staat. Daarmee maakt de LFS zich wel afhankelijk van het tijdspad van de Orde voor de ontwikkeling van de casus. Hierover is regelmatig contact met de Uitvoeringsorganisatie. De inhoud van deze casuïstiek en de vorm en inhoud van de integratieve dag zelf zijn belangrijke onderwerpen van overleg tussen LFS, De Brauw, de Uitvoeringsorganisatie en de Orde.

Sinds 2021 stelt de Orde de eis aan de LFS om de patroon en/of praktijkbegeleider van de stagiaires direct te betrekken bij de opleiding. Grondgedachte is dat de patroon verplicht is de ontwikkeling van haar/zijn stagiaire op systematische en structurele wijze te bewaken (artikel 3.13, eerste lid Verordening op de Advocatuur). De LFS zorgt er, in samenwerking met haar leden, voor dat de patroon per leerjaar:

- a) de deelnemer helpt voorbereiden op de integratieve dag.
- b) samen met HR een voortgangsgesprek voert met de deelnemer.

- Ad a: De deelnemer helpt voorbereiden op de integratieve dag.
Zo kent integratieve dag 1 in de voorbereiding 5 stappen waarbij de patroon de deelnemer kan bijstaan:
- * Schrijven dagvaarding
 - * Schrijven conclusie van antwoord
 - * Bepalen processtrategie
 - * Schrijven pleitnota (op dag zelf pleit de deelnemer los van papier!)
 - * Presentatie-/pleitvaardigheden oefenen
- Ad b: Idee is dat de patroon, samen met HR, met de deelnemer in gesprek gaat over zijn/haar voortgang in de opleiding. Denk aan vragen als: Wat wil je graag uit de opleiding halen? Wat gaat goed? Wat kan beter? Strookt de voortgang in de opleiding met het beeld dat de patroon krijgt van de deelnemer in de praktijk? Hoe ervaart de deelnemer de studiedruk (ook in combinatie met werken in de praktijk)? Wat kan de deelnemer zelf doen om (nog) beter te presteren? Wat heeft de deelnemer daarvoor nodig van kantoor? Heeft de deelnemer tips voor mededeelnemers?
Deze gesprekken zouden moeten plaatsvinden vóór de LFS-mondelingen, zodat deelnemer en patroon/kantoor, indien nodig, nog stappen kunnen ondernemen om de slagingskansen van de deelnemer te verbeteren.

Nu de LFS ook vaardigheden aanbiedt en ook de cognitieve vakken zich meer richten op kennis als “hoe begin ik aan een casus?” dan op kennis van theorie en feiten, leent de opleiding zich minder voor schriftelijke examens. Net als de Orde rondt de LFS een opleidingsjaar af met één examenmoment in de vorm van een gesprek. Tijdens dat gesprek zullen 2 van de gevolgde vakken uit dat opleidingsjaar centraal staan. De deelnemer krijgt 3 weken voor het gesprek te horen welke vakken dat zijn. Zo’n gespreksituatie leent zich uitstekend voor het tegelijkertijd beoordelen van bepaalde vaardigheden zoals hoe presenteert de deelnemer zichzelf? Kan de deelnemer een en ander goed verwoorden? Bouwt de deelnemer een helder antwoordbetoog op?

Met de aanpassing van het LFS *e-learning* platform aan alle nieuwe vakken, heeft de LFS de *look and feel* ook meteen aangepast. Bij de deelnemers, de gebruikers van het platform, is uitgebreid informatie opgehaald over hun wensen. Deze zijn zo ver als mogelijk verwerkt. Hiermee is het platform niet alleen mooier, maar ook overzichtelijker en gebruiksvriendelijker geworden.

4. Overzicht van de (door)ontwikkelde en gedoceerde vakken in 2021

Uit de cycli gestart voor maart 2021

Met uitzondering van de bijeenkomsten van Ondernemingsrecht en Informatie- en bewijsvergaring van de najaar 2020 cyclus heeft alle onderwijs online plaatsgevonden. Daarbij is een overstap gemaakt van het Moodle-programma Big Blue Button naar Zoom en in een aantal gevallen (op verzoek van de docenten) naar Teams. Het is ontzettend belangrijk dat docenten vertrouwen hebben in de online omgeving waarin ze doceren. Ze ervaren dan minder schroom om break-outrooms te gebruiken en de tools Kahoot of Mentimeter in te zetten. Juist online is de afwisseling in werkvormen nog belangrijker, want de deelnemers worden makkelijker afgeleid door hun werkmail. Dit lukte in 2021 al weer beter dan in 2020.

Alle examens zijn online afgelegd.

Ondernemingsrecht: Dit vak is nieuw ontwikkeld voor de cycli die starten in maart 2021 en verder. De eerste bijeenkomst nieuwe stijl vond plaats kort voordat de bijeenkomst van de najaar 2020 cyclus was ingepland. Omdat de nieuwe stijl de docenten zo goed bevallen was en de evaluaties goed waren, is besloten om het nieuwe programma ook te gebruiken voor de najaar 2020 cyclus. De LFS heeft het examen immers in eigen hand. Door de combinatie van een bijeenkomst op locatie en de activerende werkvormen was dit een heel welkome afwisseling voor deze deelnemers die tot dan toe alleen online onderwijs hadden gevolgd.

Uit de cycli gestart in maart 2021 en verder

Belastingrecht: Daar waar dit vak in de voorgaande opzet poogde een basis te leggen voor het gehele belastingrecht, is er nu gekozen voor een drietal aandachtspunten, te weten: corporate, onroerend goed en arbeidsrecht. Het doel is om de stagiaires op deze focusgebieden een signaalfunctie bij te brengen: 'op welk moment spelen fiscale aspecten en hoe herken ik deze?' Aan de hand van casus waarmee de deelnemers zelf aan de slag gaan, wil de LFS ook laten zien wat er gebeurt als de fiscalist niet op tijd wordt ingeschakeld. Deelnemers blijven het een lastig vak vinden. Ook het speciaal geschreven entreeboek vinden ze lastig, al is dat na het volgen van het onderwijs een stuk makkelijker te lezen. Speciaal ontworpen *infographics* dragen ook bij aan een beter begrip. Na afloop geven deelnemers terug nu pas te zien bij hoeveel rechtsgebieden en situaties het belastingrecht een rol speelt. Dat hadden ze zich eerder niet gerealiseerd.

Burgerlijk recht I: Dit vak bereidt de deelnemers voor op de integratieve dag van de Orde. Daarbij staat nog niet de casus van de integratieve dag zelf of de mootcourt centraal, maar de vraag: hoe pak je een casus aan? Hier oefenen de deelnemers tijdens de bijeenkomsten dan ook veelvuldig mee. Alle docenten zijn actief betrokken

bij de opzet, doordat ze allemaal een eigen casus hebben ontwikkeld op door de hoofddocenten voorgedragen onderwerpen. Zo komen elk dagdeel 4 casus aan bod die de deelnemers eerst in groepjes zelf uitwerken. In minimaal één van deze 4 casus komt ook het burgerlijk procesrecht aan bod. Na het groepswerk begeleidt de docent bij elke casus een plenaire nabespreking. Directe aanspreekbaarheid van alle deelnemers is daarbij belangrijk, maar ook een gedegen *wrap up* van de belangrijkste bevindingen door de docent.

De eerste onderwijsronde bleek dat het inzetten op 4 casusbesprekingen per dagdeel niet haalbaar was in de tijd. In december is het aantal casus voor de najaar 2021 cyclus dan ook teruggebracht naar 3.

Ondernemingsrecht: Voor dit vak is een kernontwikkelteam samengesteld met de hoofddocenten en 1 expert per thema dat aan de orde komt. Aan de hand van de levensloop van het bedrijf Swipe Bike BV passeren in een rode-draad-casus de onderwerpen aandelen en kapitaal, bestuur en toezicht, fusies en overnames en conflicten de revue. De casus en bijbehorende officiële stukken zijn zo *real life* mogelijk uitgewerkt. Over de lastigste onderwerpen zijn kennisclips opgenomen. Tevens zijn er *infographics* ontworpen die de theorie zichtbaar maken. De deelnemers hebben aangegeven dat de kennisclips en *infographics* veel toegevoegde waarde hebben. Ook vonden ze het fijn om 4 dagdelen aan dezelfde casus door te werken. Dat bood meer diepgang aan de bijeenkomst.

Procederen & presenteren: Voor deze vaardigheidstraining schakelt de LFS de PleitAcademie in. De trainers hebben 2 dagdelen tot hun beschikking waarbij dagdeel 1 ziet op algemene presentatievaardigheden en dagdeel 2 geheel is gewijd aan het voorbereiden en oefenen van het pleidooi van de deelnemers tijdens de integratieve dag. De groepjes zijn klein (maximaal 8 deelnemers), waardoor iedereen veel persoonlijke aandacht en feedback ontvangt. Oefenen en doen staan centraal.

Schriftelijke vaardigheden: Tijdens de eerste twee dagdelen gaan neerlandici met de deelnemers hun eigen werk en werk van mededeelnemers beoordelen op taalgebruik, duidelijkheid en leesbaarheid. Ook de argumentatieboom komt ruim aan bod. Bij dagdeel 3 staan de stukken die hun toegang geven tot de integratieve dag centraal. Op het *e-learning* platform van de LFS staan kennisclips: Hoe schrijf ik een dagvaarding? en Hoe schrijf ik een conclusie van antwoord? De dagvaarding schrijven ze als huiswerk. Hun patroon is gevraagd hen daar actief bij te ondersteunen (zie ook hoofdstuk 3). Tijdens de klassikale bijeenkomst krijgen ze van de docent en van elkaar feedback en tips voor hun conclusie van antwoord. Deze kunnen ze na afloop van het onderwijs vervolmaken en 3 dagen later inleveren.

Mondeling examens: Wellicht niet zozeer een vak, maar wel iets dat veel aandacht heeft gevraagd van de organisatie en de docenten die de mondeling examens gingen afnemen. Want hoe examineer je 2 vakken in een half uur? Hoe zorg je ervoor dat de verschillende duo's een gelijke moeilijkheidsgraad aanhouden? Hoe maak je bezwaar tegen de examenuitslag mogelijk? Daar het onderwijs niet meer puur cognitief is gericht, maar ook op praktijkgerichte vaardigheden, is het ook niet meer vast te leggen in objectief meetbare toets- en eindtermen. Per vak is daarom een vragen- c.q. onderwerpenbank ontwikkeld. Daarin staan per belangrijk geacht onderwerp voorbeeldvragen die gesteld kunnen worden tijdens het examen. Hiermee zijn de te bevragen onderwerpen alsook de bijbehorende diepgang vastgelegd. De examinatoren kunnen zich aan deze vragen houden, maar ze kunnen er ook op variëren.

Tevens is een verslagformulier ontwikkeld dat alle examinatoren moeten invullen en ondertekenen. Hun is gevraagd om dit invullen extra zorgvuldig (en wat uitgebreider) te doen voor de twijfelgevallen. Immers zullen deelnemers met een onvoldoende sneller zo'n formulier ter inzage opvragen. De een om bezwaar aan te tekenen tegen het behaalde cijfer en de ander om te leren van de gemaakte fouten ter voorbereiding op de herkansing.

Een overzicht van de (hoofd)docenten die het onderwijs voor deze vakken hebben verzorgd, vindt u in de bijlage op pag. 25 van dit verslag.

Een overzicht van de programma's van de gedoceerde vakken vindt u in de bijlage op pag. 31 van dit verslag.

5. Een vooruitblik

In 2022 zal jaar 2 van de nieuwe opleiding van start gaan. De in hoofdstuk 3 genoemde ontwikkelingen en besprekingen met de Orde, de UO en De Brauw zetten we in 2022 dus voort. De ervaring die de LFS nu opdoet met alle online tools, zal zeker ingezet blijven worden.

Het probleemgestuurd onderwijs vereist een geheel andere aanpak van de bijeenkomst door de docenten. Ook in 2022 zullen dus alle LFS docenten training ontvangen om deze onderwijsvorm zo goed mogelijk uit te kunnen voeren. Doel is uiteindelijk dat de deelnemers actief met de stof aan de slag gaan. De docenten leren hoe ze dat het beste kunnen begeleiden.

Daarnaast zal een steeds verdere integratie van de cognitie en vaardigheden plaatsvinden, waarbij de focus steeds verder komt te liggen op het aanleren van de belangrijkste competenties van de advocaat. Zo is het belangrijker dat de stagiair leert hoe zij/hij zich gericht en efficiënt nieuwe kennis eigen kan maken dan te focussen op specifieke cognitieve informatie die immers snel kan verouderen. Een verschuiving dus van *just-in-case* naar *just-in-time learning*.

Ook wordt veel aandacht besteed aan het op juiste en correcte wijze verwoorden van zaken. In de huidige vakken Schriftelijke vaardigheden en Procederen & presenteren gaan de deelnemers daar al flink mee aan de slag. In 2022 komen daar de vakken Communicatieve vaardigheden en Onderhandelen bij. Ook staat het vak Ondernemerschap in de planning waarbij de LFS een samenwerking aangaat met The School of Life.

Het is de bedoeling om op de langere termijn de eigen leerbehoefte van de stagiair leidend te laten zijn in het opleidingsproces; de stagiair kan zelf aangeven over welke competenties zij/hij al beschikt en in welke zij/hij nog verdere bijgeschoold moet worden om aan de eindtermen te voldoen.

Bijlage 1

Samenstelling Bestuur

Het bestuur van de Law Firm School werd in het verslagjaar gevormd door:

- Mr. Brechje van der Velden (voorzitter)
advocaat Allen & Overy LLP
- Prof. mr. Tom Barkhuysen
hoogleraar Staat- en bestuursrecht, Universiteit Leiden
advocaat Stibbe N.V.
- Mr. Dirk Jan Duynstee
Advocaat Clifford Chance LLP
- Mr. drs. Harald Spruit
Advocaat Freshfields Bruckhaus Deringer LLP
- Prof. mr. Michael Veder
hoogleraar Burgerlijk recht, Radboud Universiteit
- Mr. Freerk Vermeulen
advocaat NautaDutilh N.V.
- Prof. mr. drs. Iris Wuisman
Hoogleraar Ondernemingsrecht, Universiteit Leiden

Samenstelling Ledenvergadering

In het verslagjaar waren de Leden door de volgende partners vertegenwoordigd:

Allen & Overy:	Mr. Brechje van der Velden
Baker McKenzie:	Mr. Valérie van den Berg
Clifford Chance:	Mr. Dirk Jan Duynstee
CMS Derks Star Busmann:	Mr. Willem Hoorneman
Dentons	Mr. Marc Kuijper
DLA Piper:	Mr. Paul Hopman (tot 31-10-2021) Mr. Lex Oosterling (per 01-11-2021)
Eversheds Sutherland:	Mr. Thera Adam
Freshfields:	Mr. drs. Harald Spruit
Hogan Lovells:	Mr. Klaas Bisschop
Houthoff:	Mr. Jan Willem de Groot
Jones Day:	Mr. Gerjanne te Winkel
Linklaters:	Mr. Jan Willem de Boer
Loyens & Loeff:	Mr. Klaas Wiersma
NautaDutilh:	Mr. Petra Zijp
Norton Rose Fulbright:	Mr. Daphne Broerse
Simmons & Simmons:	Mr. Gijs ter Braak
Stibbe:	Mr. Eva Das
Van Doorne:	Mr. Saskia Laseur

Bijlage 2

De commissies van de LFS

Samenstelling Examencommissie

- Prof. dr. mr. E. Bauw, hoogleraar Privaatrecht, Universiteit van Utrecht
- Prof. dr. Steven Perrick (voorzitter), hoogleraar Bijzondere onderwerpen Notarieel recht, Universiteit van Amsterdam
- Prof. mr. Frank van Ommeren, hoogleraar Staats- en bestuursrecht, Universiteit van Amsterdam

Samenstelling Financiële commissie

- Mr. Freerk Vermeulen (voorzitter), advocaat NautaDutilh
- Mr. Eva Das, advocaat Stibbe
- Mr. Dirk Jan Duynstee, advocaat Clifford Chance
- Mr. Lodewijk Berger, advocaat Jones Day
- Mr. Hugo Reumkens, advocaat Van Doorne

Samenstelling Beroeps- en geschillencommissie

- Prof. mr. A.J. van den Berg (voorzitter), bijzonder hoogleraar Privaatrecht Erasmusuniversiteit Rotterdam
- Jhr. mr. J.L.R.A. Huydecoper, voormalig advocaat-generaal Hoge Raad der Nederlanden
- Mr. A.D. Kiers-Becking, vice-president Gerechtshof Den Haag

Bijlage 3

Docentenoverzicht 2021

Belastingrecht

Hoofddocent:

Drs. P.H.M. Flipsen (Simmons & Simmons)

Docententeam:

- Mr. M.D. Bosch (Loyens & Loeff)
- Mr. S. Dikmans (Houthoff)
- Mr. A. Fortuin (Hogan Lovells)
- Mr. P.E. Halprin (Dentons)
- Mr. M. Hoelen (Baker McKenzie)
- Mr. N.A. Husken (Houthoff)
- Mr. J.C. Ku (DLA Piper)
- Mr. L. Luijks (Allen & Overy)
- Mr. dr. S.J. Mol-Verver (Universiteit van Amsterdam)
- Mr. L.F. van Orden (Allen & Overy)
- Mr. P.O.A. Pinkse (Loyens & Loeff)
- Mr. C. Presilli (Houthoff)
- Mr. E.B. van der Stok (Freshfields Bruckhaus Deringer)
- Mr. R. Veenhoven (Loyens & Loeff)
- Mr. P.C. Verhoeven - van den Brink (NautaDutilh)
- Mr. C. Wisman (Universiteit van Amsterdam)

Bestuursrecht

Hoofddocenten:

Mr. J.R. van Angeren (Stibbe)

Docententeam:

- Mr. V. Affourtit (Houthoff)
- Prof. mr. A.B. Blomberg (NGNB Advocaten)
- Mr. D. Brugman (College van beroep voor het bedrijfsleven)
- Mr. R.J. de Heer (Loyens & Loeff)
- Mr. C. Kniestedt (Van Doorne)
- Mr. P. Knol (Gerechtshof Amsterdam)
- Mr. dr. L.M. Koenraad (Rechtbank Gelderland)
- Mr. B. Koolhaas (DLA Piper)
- Mr. P.J. Kreijger (Visser, Schaap & Kreijger)
- Mr. drs. S. Lanshage (Gerechtshof Midden – Nederland)
- Mr. E.C. van der Maden (Stibbe)
- Mr. L.P.W. Mensink (WinthagenMensink Advocaten)
- Mr. R. Molenaar – Wingens (Stibbe)
- Mr. drs. T.G.M. Simons (College van beroep voor het bedrijfsleven)
- Mr. B. Vis (Norton Rose Fulbright)
- Mr. B.J. Walraven (Walraven Advocatenpraktijk)
- Mr. L.S. Westendorp (Stibbe)

Burgerlijk recht I

Hoofddocenten:

Mr. P.E. Ernste (NautaDutilh)

Mr. A. Steneker (Radboud Universiteit)

Docententeam:

- Mr. V.L. van den Berg (Baker McKenzie)
- Mr. J.J. Dammingh (Radboud Universiteit)
- Mr. N. Dempsey (Houthoff)
- Mr. R.F. Groos (Gerechtshof Den Haag)
- Mr. W.H. van Hemel (Stibbe)
- Dr. R.J.Q. Klomp (Gerechtshof Amsterdam)
- Prof. mr. H.B. Krans (Universiteit Leiden)
- Mr. E. Loesberg (Rechtbank Oost Brabant)
- Mr. E.C.H.J. Lokin (Stibbe)
- Mr. L.H. Rammeloo (TACT Advocaten)
- Mr. B. Schim (NautaDutilh)
- Mr. D.F.H. Stein (Radboud Universiteit)
- Mr. A. Steneker (Radboud Universiteit)
- Mr. M. Wallart (Gerechtshof Arnhem Leeuwarden)
- Mr. B.W. Wijnstekers (NautaDutilh)

Financieel toezichtrecht

Hoofddocenten:

Prof. mr. C.W.M. Lieveise (Loyens & Loeff)

Prof. mr. R.P. Raas (Stibbe)

Docententeam:

- Mr. T.G.A. Alferink (Baker McKenzie)
- Mr. A. Berket (Achmea Investment Management)
- Mr. B. Bierman (Finnius Advocaten)
- Mr. M. Boeve (DLA Piper)
- Mr. J.P. Broekhuizen (Kennedy van der Laan)
- Mr. J.A. Jans (Regulatory Counsel Financial Services)
- Mr. B.C.G. Jennen (Linklaters)
- Prof. mr. dr. E.P.M. Joosen (Regulatory Counsel Financial Services)
- Mr. J.S. Kalisvaart (Greenberg Traurig)
- Mr. E.L.M. van Kranenburg (Keijser van der Velden)
- Mr. S. Kröner-Rosmalen (Stibbe)
- Mr. J.L.J.M. van der Meer (Clifford Chance)
- Mr. F.F. Nagelkerke (Norton Rose Fulbright)
- Prof. mr. R.P. Raas (Stibbe)
- Mr. T.G. Schoonewille (Loyens & Loeff)
- Mr. R.A. Stegeman (Simmons & Simmons)

Financiering, zekerheden en insolventie

Hoofddocent:

Mr. M.A. Broeders (Freshfields)

Mr. J.E.P.A. van Hooff (Stibbe)

Docententeam:

- Mr. M.H.S. Berghuijs (TOON Advocaten)
- Mr. M.S. Breeman (Houthoff)
- Mr. M.A. Broeders (Freshfields)
- Mr. drs. M.E.N. van Haren (Radboud Universiteit)
- Mr. C.M. Harmsen (TOON Advocaten)
- Mr. D. Heems (Houthoff)
- Mr. V.J.M. van Hoof (Radboud Universiteit)
- Mr. J.E.P.A. van Hooff (Stibbe)
- Mr. L.J.J. Kerstens (Rutgers & Posch)
- Mr. W.M.T. Keukens (Rechtbank Oost-Brabant)
- Mr. D. Nijkamp (Stibbe)
- Mr. C. Rozeman (NautaDutilh)
- Mr. B.A. Schuijling (Radboud Universiteit)
- Mr. drs. D.F.H. Stein (Radboud Universiteit)
- Mr. A. Steneker (Radboud Universiteit)
- Mr. A.J. Verdaas (Ronald Verdaas Advocatuur)
- Mr. dr. R.J. de Weijs (Houthoff)
- Mr. B.W. Wijnstekers (NautaDutilh)

Informatie- & bewijsvergaring

Hoofddocenten:

Mr. J.W. de Groot (Houthoff)

Docententeam:

- Mr. H.J. van der Baan (Allen & Overy)
- Mr. N.P. Didden (Stibbe)
- Mr. R.F. Groos (Gerechtshof Den Haag)
- Mr. J.W. de Groot (Houthoff)
- Mr. L.R. van Harinxma thoe Slooten (Gerechtshof Amsterdam)
- Mr. P.J.B. Heemskerk (Loyens & Loeff)
- Mr. drs. J.J. van der Helm (Gerechtshof Den Haag)
- Mr. M.V.A. Heuten (Houthoff)
- Mr. T.R. Hidma (Rechtbank Overijssel)
- Dr. R.J.Q. Klomp (Gerechtshof Amsterdam)
- Prof. mr. H.B. Krans (Universiteit Leiden)
- Mr. A.W. van der Veen (Houthoff)
- Mr. D. Vergunst (Rechtbank Gelderland)
- Mr. A.H. Vermeulen (Maalderink)
- Mr. P.M. Vos (Stibbe)
- Mr. G. te Winkel (Jones Day)

De Jaarrekening

Hoofddocenten:

Prof. mr. J.B.S. Hijink (Stibbe)

Mr. A.N. Krol (Loyens & Loeff)

Docententeam:

- Mr. C.J.A. van Geffen (Ernst & Young)
- Mr. drs. P.R. de Geus (Universiteit van Amsterdam)
- Mr. L. In 't Veld (Stibbe)
- C.D.J. Koomen MSc MRE (Deloitte / Nyenrode Business University)
- Mr. Q. van Vliet (Rutgers & Posch)
- Drs. J. de Vries (JBR Institute)
- Mr. T. van Wijngaarden (Eversheds Sutherland)

Ondernemingsrecht

Hoofddocenten:

Mr. drs. H.H.W. Spruit (Freshfields)

Mr. C.M. Stokkermans (Stokkermans Juridisch Advies)

Docententeam:

- Mr. M.J. Arends (Clifford Chance)
- Mr. K.J. Bakker (Radboud Universiteit)
- Prof. dr. mr. B. Bier (Stibbe)
- Mr. W.J. Casteleijn (Simmons & Simmons)
- Mr. M.E. Coenraads (DLA Piper)
- Mr. R.J. Dekkers (Stibbe)
- Mr. J. Fleury (Clifford Chance)
- Mr. I.C.P. Groenland (Universiteit van Amsterdam)
- Mr. M.G. de Haan (Houthoff)
- Mr. A. van der Hauw (Loyens & Loeff)
- Mr. L. Huisman (Hogan Lovells)
- Mr. R.B.J. Jansen (Simmons & Simmons)
- Mr. T.A. Keijzer (Erasmus Universiteit Rotterdam)
- Mr. G.N.H. Kemperink (Kemperink Maarschalkerweerd Wouters)
- Mr. J.J. Kröner (Houthoff)
- Mr. R. Nisar (Clifford Chance)
- Mr. S. Roozendaal (Allen & Overy)
- Mr. B.A. de Ruijter (CMS Derks Star Busmann)
- Mr. O.J.W. Schotel (De Roos Advocaten)
- Mr. W.M. Smelt (Allen & Overy)
- Mr. J.J.A. Sombezki (Van Doorne)
- Mr. drs. H.H.W. Spruit (Freshfields)
- Mr. C.M. Stokkermans (Stokkermans Juridisch Advies)
- Mr. K. Tollenaar (Houthoff)
- Mr. M. van Uchelen (Houthoff)
- Mr. E. Veenman (Eversheds Sutherland)
- Mr. L.J. Verhoeff (Simmons & Simmons)

Vervolg docententeam Ondernemingsrecht

- Mr. M.H. van de Vorst (Olym Advocaten)
- Mr. K.A.M. van Vught (Universiteit Utrecht)
- Mr. S.T.A.M. Witkam (Stibbe)
- Mr. M. Wurfbain (Simmons & Simmons)

Procederen & presenteren

Dit vak wordt voor de LFS verzorgd door PleitAcademie.

Docententeam:

- mr. C. Beckers (Meesterlijk Optreden)
- A. Bergmeijer (Presentatiecoaching/Stembevrijding/Stemcoaching)
- M. Dijkman (Souls on Stage)
- drs. M.C. Furth (Mascha Furth Taaltrainingen)
- mr. T.R.B. de Greve (Stibbe)
- mr. S. Ju (Ju & Co)
- M. Kooij (Machteld Kooij Mediatraining en Presentatietraining)
- R. Kooijmans (Vostok 1 B.V.)
- I. Poissonnier (Mind Work Productions B.V.)
- drs. M.A.F.M.S. de Raad (DeRaad Presentatietrainingen)
- mr. H.D.J. (Huibert-Jan) van Roest (Spreken voor publiek)

Schriftelijke vaardigheden

Dit vak wordt voor de LFS verzorgd door Law at Work.

Docententeam:

- G. van der Bruggen (Bruginbedrijf)
- mr. R.F. Groos (Gerechtshof Den Haag)
- mr. drs. J.J. van der Helm (Gerechtshof Den Haag)
- drs. A van der Horst (Zakelijk schrijven)
- mr. S. Ju (Ju & Co)
- dr. R.J.Q. Klomp (Gerechtshof Amsterdam)
- prof. mr. H.B. Krans (Universiteit Leiden)
- mr. J.B.R. Regouw (Clifford Chance)
- mr. A.J. Rijsterborgh (Ysquare B.V.)
- mr. S.M.A.M. Venhuizen (Gerechtshof 's Hertogenbosch)
- mr. M. Wallart (Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden)
- R. van Wechem (Robin van Wechem)
- D. Weverink (Dolf Weverink Copy & Consult)
- J. Wiering (Wiering Communicatie)

Bijlage 4

LFS curriculum 2021

Programma Bestuursrecht (bestaande opleiding)

Thuisstudie 1	Basiskennis Bestuursrecht Beschrijven wat het verschil is tussen beoordeling door een bestuursorgaan in bezwaar, het administratief beroepsorgaan in administratief beroep, de bestuursrechter in beroep in eerste aanleg en in hoger beroep	Dagdeel 1	Bezwaarschriftprocedure en niet tijdig beslissen <ul style="list-style-type: none"> • Een (mogelijk) besluit als zodanig herkennen • Vaststellen of en zo ja, wanneer sprake is van het niet tijdig nemen van een besluit; hoe kan worden bewerkstelligd dat het bestuursorgaan alsnog een besluit neemt? • Vaststellen of, door wie, bij welke instantie en binnen welke termijn tegen een besluit bezwaar kan worden gemaakt • Welke regels van de Awb en van bijzondere wetten zijn van toepassing in bezwaar • Opstellen van een ontvankelijk (pro-forma) bezwaarschrift conform de vereisten van de Awb, inclusief een verzoek om (proces)kostenvergoeding en de voor de cliënt wenselijke beslissing • Inschatten zinvolheid van bezwaar maken • Verloop van de procedure • Vaststellen tot welk moment voorafgaand aan een (hoor)zitting nog nadere stukken kunnen worden ingediend en beschrijven wat de (mogelijke) consequentie is wanneer stukken buiten de termijn worden ingediend • Voorbereiden op de hoorzitting in bezwaar Wie kan ik tegenover mij krijgen? • Een inschatting maken van de kans van slagen van het bezwaar en de betekenis daarvan voor de positie van de cliënt • Vaststellen of mogelijk een (geschreven of ongeschreven) algemeen beginsel van behoorlijk bestuur is geschonden • Beargumenteren of een in te dienen bezwaarschrift tot herroeping, wijziging of vervanging kan leiden en op welke gronden • Beoordelen of er relevante informatie beschikbaar is om bezwaar te maken • Omgaan met wijzigingsbesluiten tijdens bezwaar • Karakter van de heroverweging in bezwaar, in relatie tot de feiten
Dagdeel 2	Uniforme openbare voorbereidingsprocedure en bezwaarschriftprocedure in onderling verband / schadevergoeding <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen of u.o.v. procedure van toepassing is • Vaststellen of een op de u.o.v. gelijkende procedure van toepassing is (Wro, Wm) • Hoe weet je of de u.o.v. dan wel de bezwaarschriftprocedure van toepassing is? • Verloop van de u.o.v.-procedure • Wat is het verschil tussen horen in het kader u.o.v. en horen op grond van art. 4:7/4:8 Awb? • Wie kan er zienswijzen naar voren brengen, binnen welke termijn en op welke manier? • Is het mogelijk om pro-forma zienswijzen in te dienen? • Wat zijn de gevolgen als ten onrechte pro-forma zienswijzen zijn ingediend? • Consequenties van het niet indienen van een zienswijze of van een zienswijze die geen betrekking heeft op bepaalde besluit-onderdelen • Betekenis ontwerp-besluit • Gevolgen u.o.v. voor eventuele vervolprocedure • Gevolgen besluit dat afwijkt van ontwerpbesluit • De betekenis kennen van en het onderscheid weten tussen nadeelcompensatie en schadevergoeding 		
Thuisstudie 2	Bijzondere wijzen van afdoening en bewijs <ul style="list-style-type: none"> • Verkorte wijzen van afdoen • Bewijsopdracht 		

<p>Dagdeel 3</p>	<p>Beroep bij de bestuursrechter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen welke (bestuurs)rechter bevoegd is over het bestuurshandelen te oordelen • Vaststellen of, door wie, bij welke instantie en binnen welke termijn beroep bij de rechtbank, beroep in eerste en enige aanleg of hoger beroep kan worden ingesteld • Welke regels van de Awb en van bijzondere wetten zijn van toepassing in beroep? • Welk belang dient het instellen van beroep? Is de cliënt geholpen met een vernietigd besluit? • Hoe kan via de beroepsprocedure een oplossing worden bereikt voor het onderliggende conflict? • Welke beroepsgronden moeten worden aangevoerd om vernietiging van het besluit te bewerkstelligen? • Maak onderscheid tussen gebreken in een besluit die wel en die niet kunnen worden hersteld of gepasseerd • Opstellen van een ontvankelijk (pro-forma) beroepschrift conform de vereisten van de Awb, inclusief een verzoek om (proces)kostenvergoeding en voor de cliënt wenselijke dicta • Vaststellen of de onderdelenfui, de argumentatieve fui of de bewijsfui tot beperkingen leiden van de mogelijkheden om vernietiging van het besluit te bewerkstelligen en met het oog daarop bepaalde gronden of feiten aan te voeren • Vaststellen tot welk moment voorafgaand aan de zitting nog nadere stukken kunnen worden ingediend en beschrijven wat de (mogelijke) consequentie is wanneer stukken buiten de termijn worden ingediend • Inschatting geven van de kans van slagen van het beroep en van het eindresultaat dat dit uiteindelijk zal opleveren • Beargumenteren waarom het beroepschrift tot vernietiging van het besluit moet leiden en op welke gronden • Beoordelen of er relevante informatie beschikbaar is om beroep in te stellen 	<p>Dagdeel 4</p>	<p>Beroep, hoger beroep en voorlopige voorziening in onderling verband</p> <p><u>Hoger beroep</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Op welke punten wijkt de rechtsgang in hoger beroep af van die bij de rechtbank? • Opstellen van een ontvankelijk (pro-forma) hoger beroepschrift conform de vereisten van de Awb, inclusief de financiële nevenvorderingen • Inzet van het hoger beroep: bekrachtiging of vernietiging van de uitspraak. Op welke wijze kan de hoger beroepsrechter het geschil omtrent het bestuursbesluit definitief beslechten? • De Brummenleer en de verhouding met incidenteel beroep • Wat is de judiciële lus? Wanneer kan deze worden toegepast? Wat is het verschil met de bestuurlijke lus? • Hoe om te gaan met de 5-minutenregel bij de ABRvS? • De uitspraak in hoger beroep; definitieve geschilbeslechting of vervolprocedure? • Wanneer kan de zaak worden verwezen naar een grote kamer en zal een conclusie worden genomen? <p><u>Voorlopige voorziening</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen of sprake is van opschorting van het besluit en of het aanwenden van een rechtsmiddel schorsende werking heeft • Vaststellen of de situatie dermate spoedeisend is, dat het nodig is om een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening in te dienen bij de voorzieningenrechter • Wie kan om een voorlopige voorziening vragen en aan welke eisen moet zijn voldaan? • Wat moet worden gevraagd: schorsing of een andere voorlopige voorziening? Wat kan worden gevraagd? • Wanneer moet worden aangedrongen op 'telefonisch schorsen'?
-------------------------	---	-------------------------	--

Dagdeel 3 (vervolg)	<ul style="list-style-type: none"> • Aangeven of het zinvol is om getuigen of deskundigen te horen op de zitting. Vaststellen of oproeping noodzakelijk is en beschrijven op welke wijze dit dient te geschieden • Tot welk moment voorafgaand aan een zitting kunnen nadere stukken worden ingediend? Wat zijn de (mogelijke) consequenties wanneer stukken buiten de wettelijke termijn zijn ingediend? • Indien de bestuursrechter verzoekt om inlichtingen, wie is verplicht hieraan te voldoen en wat zijn de gevolgen bij niet voldoen aan dit verzoek? • Beschrijven welke mogelijkheden er zijn om inlichtingen wegens vertrouwelijkheid niet te geven of uitsluitend aan de bestuursrechter (bij uitsluiting van de andere partijen) en wat de gevolgen zijn wanneer aan dat verzoek niet wordt voldaan • Cliënt informeren over de wijze waarop de bestuursrechter een eigen deskundige inschakelt en op welke wijze partijen betrokken zijn bij het deskundigenverslag • Cliënt informeren over de (on)mogelijkheid van de formele en informele bestuurlijke lus, voor-en nadelen en risico's daarvan • Om welke redenen en op grond waarvan kan van een zitting worden afgezien? • Wat te doen bij en na een tussenuitspraak? • Hoe moet met wijzigingsbesluiten tijdens beroep worden omgegaan? • Welke vormen van definitieve geschilbeslechting kan de bestuursrechter hanteren? Hoe daar als advocaat mee om te gaan? • Beschrijven op welke wijze gebreken in een besluit kunnen worden gepasseerd • Hoe kan om vergoeding van griffierecht, proceskosten en schadevergoeding worden gevraagd? Moet dat in het vernietigingsberoep of kan het daarna ook nog? 	Dagdeel 4 (vervolg)	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening; welke vereisten stelt de Awb daaraan? • Uitleggen waarom een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening (mogelijk) eerder zal worden toegewezen in beroep dan in bezwaar • Cliënt voorlichten over de (on)mogelijkheid van 'kortsluiting' • Wanneer is een voorlopige voorziening door de bodemrechter aangewezen? • Vaststellen wanneer een voorlopige voorziening vervalt • Beoordelen of het nodig is dat een zaak versneld wordt behandeld. Hoe dat te bereiken? Wanneer is het nodig daarnaast een verzoek om een voorlopige voorziening te doen?

Programma LFS-vak Financieel toezichtrecht (bestaande opleiding)

Thuisstudie blok 1	Inleiding effectenrecht <ul style="list-style-type: none"> • De wet op het financieel toezicht en de lagere regelgeving die daarbij hoort • De Europese context van het financieel toezichtrecht • De verschillende toezichthouders, DNB, AFM en de ECB • De doelstellingen van het financieel toezichtrecht 	Thuisstudie blok 2	Aanbiedingen van effecten (primaire markt) <ul style="list-style-type: none"> • Wat is een effect • De betekenis en reikwijdte van afdeling 5.1 Wft: <ul style="list-style-type: none"> - wanneer is sprake van een prospectusplicht? - het onderscheid tussen het aanbieden van effecten aan het publiek en toelating tot de handel - de wettelijke uitzonderingen en vrijstellingen van de prospectusplicht - het wildwest bordje - de bevoegde toezichthouder voor het goedkeuren van het prospectus - hoe de inhoud van een prospectus moet worden bepaald - de betekenis van de Prospectusverordening 2004 - de ontwikkelingen op het gebied van het prospectustoezicht (de Prospectusverordening 2017)
Thuisstudie blok 3	Financieel toezicht in de ondernemingsrechtpraktijk <ul style="list-style-type: none"> • De regelingen en het toezicht op overnames in de financiële sector • De personentoetsing in de financiële sector • Het beloningsbeleid in de financiële sector • In welke gevallen is toestemming nodig (van DNB of ECB) voor een overname in de financiële sector? • Welke procedure geldt hier voor? • Welke personen zijn in de financiële sector onderworpen aan een personentoetsing? • Hoe en waar is dit geregeld? • Waarop wordt voor wie getoetst? • Welke impact heeft personentoetsing op benoemingen? • Op welke wijze en waar is het beloningsbeleid in de financiële sector geregeld? 	Dagdeel 1	Toepassing van het financieel toezichtrecht <p>De nadruk ligt op het kunnen toepassen van de opgedane kennis van en het tonen van inzicht in (de hoofdlijnen van het) financieel toezichtrecht op casusposities.</p> <p>Aan de hand van een casus -van een fictieve opdrachtgever- gaan de deelnemers de opgedane theorie in de praktijk brengen. Zij zijn opgedeeld in drie subgroepen die elk een onderdeel van de casus voorbereiden. Elke subgroep bereidt gezamenlijk de bijeenkomst voor, d.m.v. het opstellen van een powerpointpresentatie die ze tevoren inleveren.</p> <p>De klassikale bijeenkomst heeft het doel ervoor te zorgen dat de subgroepen elkaar informeren over de deelvraag van de fictieve opdrachtgever die zij voorbereid hebben. Daarnaast is het doel dat de fictieve opdrachtgever uit de casus middels de drie presentaties optimaal geïnformeerd wordt over zijn vragen.</p>

Programma Financiering, zekerheden en insolventie (bestaande opleiding)

<p>Dagdeel 2</p>	<p>Wederkerige overeenkomsten, in het bijzonder kredietovereenkomsten, en persoonlijke zekerheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn de rechtsgevolgen van art. 37, 39 en 40 Fw? • Toepassing van de algemene bankvoorwaarden in een concrete zaak. • Kunnen, en zo ja op welke wijze, kredietenfaciliteiten rechtsgeldig worden opgezegd? • Is een rechtsgeldige bankgarantie, borgtocht of hoofdelijkheid tot stand gekomen? • Kan een schuldeiser aanspraak maken op betaling onder een bankgarantie, borgtocht of hoofdelijkheid en wat zijn daarvan de gevolgen? 	<p>Dagdeel 3</p>	<p>Pand, hypotheek en eigendomsvoorbehoud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke verschillende kredietvormen (lening, rekening-courantkrediet, debiteuren- en voorraadfinanciering) zijn er en wat zijn en de juridische aspecten van elke kredietvorm? • Is aan een vordering voorrang verbonden? • Is een pandrecht op vorderingen en roerende zaken, niet-registergoederen, rechtsgeldig tot stand gekomen en is een hypotheekrecht op een registergoed rechtsgeldig tot stand gekomen? • Wat zijn de bevoegdheden van pand- en hypotheekhouders in faillissement dan wel surseance van betaling? • Wat is de positie van de fiscus in verhouding tot de pandhouder met betrekking tot bodemzaken? • Is een rechtsgeldig eigendomsvoorbehoud tot stand gekomen? • Wat is de positie van leveranciers met een eigendomsvoorbehoud? • Op welke wijze komt een afkoelingsperiode tot stand en hoe wordt deze verlengd en wat zijn de juridische gevolgen van een afkoelingsperiode?
<p>Dagdeel 4</p>	<p>Verhaalsbenadeling en verrekening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is er sprake van een paulianeuze rechtshandeling? • Is een wederpartij van een schuldenaar in en buiten een insolventieprocedure bevoegd tot verrekening? • Wat zijn de gevolgen van een faillissement voor een door de schuldenaar gegeven (en nog niet afgeronde) betalingsopdracht? • Dient een op de bankrekening van de gefailleerde ontvangen betaling aan de curator te worden afgedragen? • Welke vereisten gelden voor de bevoegdheid van de curator om een vordering op grond van onrechtmatige daad ten behoeve van de gezamenlijke schuldeisers in te stellen? • Is er sprake van selectieve betaling die leidt tot aansprakelijkheid van betrokken partijen? 	<p>Dagdeel 5</p>	<p>Positie van vennootschapsorganen en aansprakelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn de rechtsgevolgen van het faillissement en van surseance van betaling voor de bevoegdheden van de organen van een rechtspersoon? • Is er sprake van aansprakelijkheid van bestuurders op grond van artikel 2:9 BW, 2:138/248 BW en/of artikel 6:162 BW? • Is er sprake van aansprakelijkheid van commissarissen of aandeelhouders van de failliete vennootschap, zowel jegens schuldeisers als jegens de boedel?

Programma Informatie- en bewijsvergaring (bestaande opleiding)

Dagdeel 1	Inleiding informatie- en bewijsvergaring <ul style="list-style-type: none"> • Algemene inleiding • Informatie- en bewijsvergaring binnen de LFS opleiding • Relevantie voor procespraktijk • Mogelijkheden voor advocaat om aan informatie en bewijs te komen • Bewijsvergaring in het algemeen • Vrije bewijsleer • Bewijsovereenkomst 	Dagdeel 2	Stellen, betwisten en bewijslastverdeling <ul style="list-style-type: none"> • Plichten en uitgangspunten • Stellen, betwisten en bewijslastverdeling • Welk bewijsrecht is van toepassing op een door buitenlands recht beheerste vordering • Omkeringsregeling • Tegen(deel)bewijs • Bewijswaardering • Bewijsaanbod
Dagdeel 3	Bewijsvergaring <ul style="list-style-type: none"> • Exhibitie • Bewijsbeslag • Voorlopig getuigenverhoor • Voorlopig deskundigenbericht • Voorlopige plaatsopneming • Bijzondere wijzen van bewijsvergaring (Wob, enquête, Wbp, deelgeschillenprocedure, tuchtklacht accountant) • Mogelijkheden voor partij om informatie in te winnen met als doel de tenuitvoerlegging van een rechterlijke uitspraak mogelijk te maken • Bewijsvergaring in buitenland ten behoeve van Nederlandse procedure • Bewijsvergaring in Nederland ten behoeve van buitenlandse procedure • Rogatoire commissie • Section 1782 U.S.C., mogelijkheid om discovery in US in te zetten ten behoeve van Nederlandse procedure • Bewijs in arbitrage, kort geding en verzoekschriftprocedure 	Dagdeel 4	Bewijslevering en grenzen aan bewijsvergaring en - levering <ul style="list-style-type: none"> • Bewijslevering • Inbrengen van bewijsmiddelen • Bewijsaanbod • Grenzen bij zelfstandig bewijs vergaren door rechter • Proces-verbaal • Grenzen aan bewijsvergaring • Geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht • Onrechtmatig verkregen bewijs • Confraternele correspondentie • Aandacht voor examen

Programma De Jaarrekening (bestaande opleiding)

Dagdeel 1	Financial Mindmap <ul style="list-style-type: none"> • Fundamentele bewegingen van finance begrijpen • Finance begrijpen door zelf met de Financial Mindmap aan de slag te gaan • Systematisch analyseren jaarrekeningen op basis van een stappenplan • Oefenen met jaarrekeninglezen 	Dagdeel 2	Financial Mindmap <ul style="list-style-type: none"> • Fundamentele bewegingen van finance begrijpen • Finance begrijpen door zelf met de Financial Mindmap aan de slag te gaan • Systematisch analyseren jaarrekeningen op basis van een stappenplan • Oefenen met jaarrekeninglezen
Dagdeel 3	Administratie en jaarrekening, totstandkoming en openbaarmaking jaarrekening en kapitaalbescherming <ul style="list-style-type: none"> • De regelgeving voor de diverse onderdelen van de jaarrekening • Vereisten aan de jaarrekening • Kapitaalbeschermingsregels • Procedure omtrent opmaken, vaststellen en openbaar maken jaarrekening • Rol van de organen van een vennootschap; • Rol accountant • Functie bestuursverslag 	Dagdeel 4	Inrichting van de jaarrekening; rechtvaardigheden en aansprakelijkheid <ul style="list-style-type: none"> • Welke regels in het jaarrekeningenrecht zijn bij welke omvang van onderneming van toepassing • Vrijstellingen en aansprakelijkheden • Organisatie van openbaar belang • Corporate governance verslag • Jaarrekeningprocedure bij de Ondernemingskamer • Tuchtrect van accountants • Regels voor financiële verslaggeving

Programma LFS-vak Belastingrecht (nieuwe opleiding)

Dagdeel 1	Corporate <ul style="list-style-type: none">• Activa-passiva vs aandelen transactie• Juridische fusie/splitsing• Aandelenfusie, bedrijfsfusie• Eigen- en vreemd vermogen	Dagdeel 2	Onroerend goed <ul style="list-style-type: none">• Overdrachtsbelasting en BTW• Samenloop BTW en overdrachtsbelasting Arbeid <ul style="list-style-type: none">• Dienstbetrekking vs ZZPer• Grensoverschrijdende arbeid• Werknemersparticipatie
------------------	--	------------------	--

Programma LFS-vak Burgerlijk recht I (nieuwe opleiding)

<p>Dagdeel 1</p>	<p>Contractenrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schending exclusiviteitsbeding, keuze kort geding/bodemprocedure, welke vorderingen kunnen worden ingesteld (nakoming, schadevergoeding, dwangsom), formuleren van petitum, wie moet wat stellen en bewijzen, afstemmingsregel, verschuldigdheid dwangsommen bij andersluidend bodemvonnis of bij vernietiging kortgedingvonnis in hoger beroep. • Gevolgen niet-nakoming, verzuim en ingebrekestelling, formuleren van petitum, conservatoir derdenbeslag (formaliteiten + opheffingskortgeding). • Wilsgebreken, arbitragebeding (bevoegdheid rechter). • Totstandkoming van overeenkomsten, vertegenwoordiging, getuigenbewijs (partijgetuigen). 	<p>Dagdeel 2</p>	<p>Aansprakelijkheidsrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurdersaansprakelijkheid (faillissement), stelplicht- en bewijslastverdeling, wijze van bewijslevering, tuchtrecht (meerdere cliënten met mogelijk tegenstrijdige belangen). • Hoger beroep (devolutieve werking) en (voorwaardelijk en onvoorwaardelijk) incidenteel hoger beroep, hoger beroep tussenvonnissen. • Aansprakelijkheid bank wegens zorgplichtschending, bewijs causaal verband. • Aansprakelijkheid wegens inbreuk mededingingsrecht (kartel), internationaal bevoegdsrecht (EEX), doorwerking richtlijnen Unierecht, verjaring, vaststelling schade en bewijslastverdeling,
<p>Dagdeel 3</p>	<p>Goederenrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natrekking onroerende zaken, zaaksvorming met roerende zaken, vermenging, eigendomsvragen (bijv. revindicatie in insolventiesituatie), beslag tot afgifte/levering • Overdracht, derdenbescherming, bodemrecht fiscus. • Insolventie (pand, hypotheek, beslag, faillissement). • Reële executie (levering registergoed via “vonnis vervangt akte”, rol uitvoerbaarverklaring bij voorraad, gevolgen hoger beroep, etc.). 		

Programma LFS-vak Ondernemingsrecht (nieuwe opleiding)

Dagdeel 1	Joint ventures / aandelen en kapitaal <ul style="list-style-type: none"> • Kapitaal- en zeggenschapsstructuur van een BV: karakter aandelen, eigen vermogen/vreemd vermogen, soorten aandelen. • Samenwerking en Exit: besluitvorming, benoemingsrechten bestuurders, waarborgen voor beslotenheid, overdrachtsbeperkingen en overdrachtsverplichtingen. 	Dagdeel 2	Bestuur en toezicht <ul style="list-style-type: none"> • RvC bij de beursvennootschap (elementen: wet/code/statuten, (her)benoeming, samenstelling, ontslag). • Structuurvennootschap (elementen: criteria, governance (one en two tier board), gemitigeerd/volledig, vrijstellingen) • Positie minderheidsaandeelhouder bij NV's (elementen: agenderingsrecht, recht oproepen BAVA, verschil met BV's, Boskalis/Fugro en AkzoNobel uitspraken) • Besluitvorming en tegenstrijdig belang (elementen: totstandkoming van besluiten, tegenstrijdig belang, oplossingen om ondanks tegenstrijdig belang rechtsgeldige besluiten te nemen) • Bestuurstaken en aansprakelijkheidsrisico's (elementen: bestuurstaken (algemeen en specifiek), one en two tier board, taakverdeling, aansprakelijkheidsrisico's (2:9 en 2:248 BW), waarde van decharge)
Dagdeel 3	Fusies en overnames <ul style="list-style-type: none"> • Begeleiding van fusies en overnames. • Biedingsproces. • Waardebepaling. • Koopprijs(aanpassing). • Deal zekerheid. • Doorlopende verplichtingen. 	Dagdeel 4	Conflicten <ul style="list-style-type: none"> • Geschillenregeling. • Enquêterecht. • Kort geding. • Vernietiging en nietigheid van besluiten. • Vertegenwoordiging. • Bestuurdersaansprakelijkheidsprocedures.

Programma LFS-vak Procederen & presenteren (nieuwe opleiding)

Dagdeel 1	Tijdens de bijeenkomst krijg je algemene theorie over presenteren en ga je vervolgens vooral zelf aan de slag. De nadruk ligt op je vaardigheid om je authenticiteit te bewaren in je pleidooi of presentatie.	Dagdeel 2	Deze bijeenkomst is een actieve voorbereiding op de landelijke integratieve dag, de mootcourt. Je gaat pleiten op basis van je ingeleverde pleitnota. Het gaat erom dat je inhoudelijk krachtig, aansprekend en sociaal vaardig pleit, met kennis van zaken en oog voor de toehoorder.
------------------	--	------------------	--

Programma LFS-vak Schriftelijke vaardigheden (nieuwe opleiding)

Dagdeel 1	Helder formuleren Juristen gebruiken taal vaak om zo precies mogelijk te zijn. De wet is precies en daar moeten ze zich aan houden, natuurlijk. Maar betekent dat ook dat teksten ingewikkeld en ontoegankelijk moeten zijn? In dit dagdeel gaan we aan de slag op woord- en zinsniveau. Wat wil je zeggen en hoe formuleer je dat zo beknopt mogelijk? Zijn al die moeilijke woorden en lange zinnen echt nodig, of verhullen ze meer dan ze onthullen? We bespreken onder andere tangconstructies, vaagtaal en passieve constructies.	Dagdeel 2	Helder argumenteren Een goed gestructureerde tekst is een dienst aan de lezer en getuigt van denkwerk. Zo verontschuldigde de Franse natuurkundige Blaise Pascal zich voor een lange brief, “omdat hij geen tijd had om een korte te schrijven”. In dit dagdeel oefenen we kort en bondig redeneren. Aan de hand van voorbeeldteksten en de argumentatieboom krijg je inzicht in tekstopbouw en structuur.
Dagdeel 3	Dagvaarding en Conclusie van antwoord In dit dagdeel staan de twee stukken centraal die de je toegang gaan geven tot de integratieve dag van de Orde. Aan de hand van kennisclips en feedback van docenten en mededeelnemers op je eigen werk schrijf je je dagvaarding en conclusie van antwoord.		